

Retten til et godt psykososialt miljø Udir-2-2010

Skolens plikt til å sikre at enkeltelevens rett etter § 9a-1 oppfylles

I del II behandles skolens plikt til å sikre at enkeltelevens rett etter § 9a-1 oppfylles ved å gripe inn dersom skolen eller eleven/foreldrene mistenker eller har kunnskap om at en eller flere elevers rettigheter ikke er oppfylt. Fokuset her er på det individrettede arbeidet til skolen. Dette er noe annet enn det systemrettede arbeidet som er knyttet til skolens systematiske arbeid og internkontroll etter §§ 9a-3 første ledd og 9a-4, for å forebygge brudd på § 9a-1. Skolens systemrettede arbeid behandles i et annet rundskriv, Udir-4-2014. Det er viktig at skolens systemrettede og individrettede arbeid ses i sammenheng.

Opplæringsloven § 9a-3 annet og tredje ledd oppstiller særskilte plikter for skolen knyttet til det psykososiale miljøet og gir eleven/foreldrene særskilte rettigheter i forbindelse med skolens saksbehandling. Paragraf 9a-3 annet og tredje ledd må ses i sammenheng. Annet ledd handler om skoleinitierte plikter og tiltak, mens tredje ledd er knyttet til elev-/foreldreinitierte tiltak.

Dersom skolen oppdager at en elevs rett til et godt psykososialt miljø er krenket, har skolen en plikt til å sørge for at elevens rett oppfylles. Dette kan skje på ulike måter, se nedenfor. Skolen vil i de fleste tilfeller som faller inn under annet ledd ha en plikt til å informere foreldrene. I de tilfellene hvor skolen selv ikke fatter enkeltvedtak knyttet til elevens psykososiale miljø, vil foreldrene kunne kreve dette etter § 9a-3 tredje ledd. Dette innebærer

at skolens handlingsplikt etter annet ledd kan føre til at eleven/foreldrene bruker sin rett etter tredje ledd. Et eksempel kan være dersom skolen i oppfyllelsen av handlingsplikten etter andre ledd har prøvd å forbedre elevens miljø, men eleven/foreldrene mener dette ikke er tilstrekkelig eller mener at skolen burde fattet et enkeltvedtak. Det kan også være at når elever/foreldre gjør skolen oppmerksom på forhold ved elevens psykososiale miljø at skolen er usikker på om dette er å regne som en henstilling etter § 9a-3 tredje ledd eller ikke. Skolen må da få klarlagt om foreldrene/eleven ber om tiltak etter § 9a-3 tredje ledd eller ikke. Dersom det er en henstilling om tiltak, skal dette behandles etter § 9a-3 tredje ledd. Men merk at det som ikke er ment som en henstilling til skolen fra foreldrene/eleven om å iverksette tiltak, kan føre til at skolens handlingsplikt etter § 9a-3 annet ledd utløses. En kommentar på et foreldremøte kan føre til at for eksempel kontaktlærer får mistanke eller kunnskap om at en elev er utsatt for krenkende ord eller handlinger. Kontaktlærerens undersøkelsesplikt etter § 9a-3 annet ledd utløses da og kontaktlærer må undersøke og

Vi bruker informasjonskapsler ✕

Våre nettsider bruker informasjonskapsler (cookies). Les mer om hvordan vi bruker dem og hvordan du kan blokkere dem i vår personvernerklæring.

[Personvernerklæring](#)

[Jeg forstår](#)